

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Co/111/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217299
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217299.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSŤ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 10C/23/2013-84 zo dňa 20. januára 2015, o odvolaní navrhovateľa proti výzve Okresného súdu Nitra č. k. 10C/23/2013-117 zo dňa 12. marca 2015 a o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č. k. 10C/23/2013-132 zo dňa 15. apríla 2015, takto jednohlasne

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť v lehote desiatich dní od právoplatnosti uznesenia zaplatiť súdny poplatok za odvolanie v sume XX,- eur, ktorý vyrubil podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v platnom znení. Zároveň navrhovateľa poučil, že v prípade, ak nebude súdny poplatok zaplatený bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Podľa položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za návrh na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podlieha len podanie návrhu na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Navrhovateľ podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Navrhovateľ preto nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Uvedené právne závery sú v súlade s publikovaným rozhodnutím všeobecného významu, rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007, sp. zn. 4 Cdo 39/2007. V prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Podľa ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bol návrh navrhovateľom podaný pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Na základe vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil.

Súd prvého stupňa výzvou zo dňa 12.03.2015 vyzval navrhovateľa, aby v lehote desiatich dní od doručenia výzvy zaplatil súdny poplatok za dovolanie v sume 40,-eur podľa položky Xa) Sadzobníka súdnych poplatkov s poučením, že ak nebude poplatok v určenej dobe zaplatený, súd konanie zastaví s poukazom na ustanovenie § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb.

Navrhovateľ aj proti predmetnej výzve podal odvolanie a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie/ výzvu v celom rozsahu zrušil.

Súd prvého stupňa druhým napadnutým uznesením č. k. 10C/23/2013-132 zo dňa 15. apríla 2015 zastavil dovolacie konanie a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. a), § 5 ods. 1 písm. a), § 6 ods. 2, § 10 ods. 1, § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a položkou 7a Sadzobníka súdnych poplatkov a § 146 ods. 1 písm. c) OSP. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že súd po preskúmaní obsahu spisového materiálu konštatoval, že je potrebné postupovať v zmysle § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch a konanie zastaviť, nakoľko navrhovateľ súdny poplatok za dovolanie v lehote 10 dní nezaplatil. K podaniu navrhovateľa súd uviedol, že v § 169 ods. 1 OSP je uvedená povinnosť odôvodniť písomné vyhotovenie uznesenia, pričom súd uložil navrhovateľovi povinnosť uhradiť súdny poplatok za dovolanie výzvou v zmysle § 10 ods. 1 zákona o SP, čiže nie je možné na výzvu aplikovať ustanovenia, ktoré určujú formu uznesenia. Voči výzve súdu nie je možné podať odvolanie. Súd bral podanie navrhovateľa, označené ako odvolanie, podľa jeho obsahu ako vyjadrenie k poplatkovej povinnosti. Ďalej uviedol, že v predmetnej výzve bol navrhovateľ informovaný, že súdny poplatok sa uložil v zmysle pol. 7a sadzobníka - zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, že poplatková povinnosť vznikla podaním dovolania. V zmysle citovanej položky sadzobníka je spoplatnený návrh, ktorého sa navrhovateľ pôvodne domáhal. Súd poplatok za dovolanie vo výške XX,- eur určil v zmysle § 5 ods. 1 písm. a) zákona o SP, nakoľko poplatková povinnosť vznikla podaním dovolania a jeho výška je stanovená v zmysle § 6 ods. 2 posledná veta zákona o SP, ako dvojnásobok poplatku stanoveného v sadzobníku, t.j. pol. 7a - X0,- eur, 2 x XX,- eur. Zároveň súd poznamenal, že dovolacie konanie je samostatným konaním a preto nie je možné na neho aplikovať § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch v znení platnom do 30.09.2012 a poukazovať na prechodné ust. § 18ca citovaného zákona, nakoľko dovolacie konanie začalo dňa 20.02.2015 (od 01.10.2012 bolo ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch zrušené) podaním dovolania a preto bolo na mieste uložiť súdny poplatok podľa platného znenia zákona o súdnych poplatkoch v čase podania dovolania, keď konanie začalo až po účinnosti zákona. Poplatková povinnosť za podanie dovolania nie je uvedená v prílohe zákona o SP ako samostatný typ úkonu, resp. konania s uvedením výšky súdneho poplatku, ale je vyjadrená všeobecne v § 6 ods. 2 zákona o SP v spojení s § 5 ods. 1 písm. a) zákona. V prípade akceptovania výkladu navrhovateľa by vlastne poplatková povinnosť za dovolanie neexistovala, čo je v rozpore so znením a výkladom zákona. Súd žiadnu analógiu pri vyrubení súdneho poplatku nepoužil. S poukazom na uvedené súd postupoval v medziach zákona a nakoľko súdny poplatok navrhovateľ za dovolanie neuhradil, ani do tohto rozhodnutia a podľa jeho vyjadrenia ho nemieni uhradiť, súd konanie v zmysle § 10 ods. 1 zákona o SP zastavil. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. c) OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak konanie vo veci bolo zastavené.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Podľa názoru navrhovateľa v zmysle položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov spoplatneniu podlieha iba podanie žaloby na náhradu škody, avšak spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, dovolanie a pod. Namietal, že navrhovateľ podal dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a nie žalobu a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Poukázal na to, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie dovolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba navrhovateľom podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona číslo 286/2012 Z. z. a preto je nutné v súvislosti s podaným dovolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods.1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolania navrhovateľa nie sú dôvodné a preto je potrebné obe napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. Podľa odseku 4, v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie. Poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona, poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou. Podľa odseku 2, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Poplatok za dovolanie sa vyberá vo výške dvojnásobku poplatku ustanoveného v sadzobníku.

Podľa § 8 ods. 1 citovaného zákona, poplatok za podanie návrhu alebo žiadosti, poplatok za uplatnenie námietky zaujatosti v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní podľa osobitného predpisu a poplatok za konanie o dedičstve je splatný vznikom poplatkovej povinnosti.

Podľa § 18ca citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. októbra 2012), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012.

Podľa § 18cc citovaného zákona (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. januára 2014), z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 31. decembra 2013 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 31. decembra 2013, i keď sa stanú splatnými po 31. decembri 2013.

Odvolací súd k namietanej absencii odôvodnenia je toho názoru, že napadnuté uznesenie spĺňa požiadavku dostatočného odôvodnenia rozhodnutia vzhľadom k tomu, že toto uvádza dôvod uloženej povinnosti, ako aj jej výšku a taktiež určuje, podľa akej konkrétnej položky sadzobníka súdnych poplatkov bola predmetná povinnosť uložená. Uznesenie spĺňa podstatné náležitosti, ktoré zákon kladie na tento typ rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 OSP. Takýto rozsah odôvodnenia, priamo nadväzujúci na jeho výrokovú časť, postačuje na jeho dostatočné zdôvodnenie. V žiadnom prípade sa teda nemožno stotožniť s tvrdením navrhovateľa, že dôvody rozhodnutia možno hádať, ako to vyplýva z obsahu podaného odvolania. Súd zastáva názor, že v prípade takéhoto rozhodnutia nie je potrebná ďalšia samostatná časť rozhodnutia s nadpisom „odôvodnenie“, alebo odôvodnenie nasledujúce bezprostredne po výrokovej časti ako je tomu v danom prípade. Podstatou súdneho rozhodnutia je totiž poskytovanie materiálnej ochrany dotknutých práv, nie prílišný formalizmus pri koncipovaní súdneho rozhodnutia.

Položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, časť I., Poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní znie: zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20,- eur. Predmetná položka bola do zákona vložená novelou - zákonom č. 286/2012 Z. z. od 01.10.2012 a doposiaľ nebola zmenená.

Taktiež námietka navrhovateľa, že spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, ako sú odvolanie, ale len žaloba, je nedôvodná s poukazom na zákon o súdnych poplatkoch a to najmä ustanovenia § 2 ods. 4 tohto zákona, podľa ktorého poplatníkom je ten, kto podal odvolanie, ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a/, podľa ktorého poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania a s poukazom na ustanovenie § 6 ods. 2, podľa ktorého sa poplatok podľa rovnakej sadzby vyberá aj v odvolacom konaní vo veci samej. Teda navrhovateľom prezentovaný výklad vo svojom odvolaní je tendenčný a v rozpore so zákonom ako i so samotným zámerom zákonodarcu a viedol by v podstate k absurdnému záveru, že žiadne odvolacie konanie by nepodliehalo súdnemu poplatku, keďže poplatková povinnosť za odvolanie voči žiadnej žalobe/návrhu v sadzobníku súdnych poplatkov uvedená nie je. Neobstojí ani argumentácia navrhovateľa rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 39/2007, keďže súd prvého stupňa svojvoľne nerozšíril okruh úkonov podliehajúcich súdnemu konaniu, a správne na daný prípad aplikoval ustanovenia účinné v čase podania odvolania, teda v čase vzniku poplatkovej povinnosti.

Zároveň je nesprávne aj stanovisko navrhovateľa k aplikácii ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch riešiaceho určovanie poplatkovej povinnosti v konaniach začatých do 30.09.2012 (ako je tomu i v predmetnom prípade). Predmetné prechodné ustanovenia s cieľom predísť nežiaducej retroaktívite ustanovuje, že z úkonov navrhnutých alebo za konanie začaté (pričom, ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni - § 6 ods. 2 zákona o súdnych poplatkoch) do 30.09.2012 sa vyberú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012 (kedy bolo konanie o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom oslobodené od platenia súdnych poplatkov) a to i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012.

V danom prípade však úkon - odvolanie bol navrhnutý dňa 22.01.2014 (podaný na poštovú prepravu), preto správne súd prvého stupňa pristúpil k aplikácii právnej úpravy poplatkového zákona účinného v čase vzniku poplatkovej povinnosti. Keďže v danej veci ide o súdny poplatok za odvolanie, pričom odvolanie bolo podané po 30.09.2012 nešlo ani o úkon ani o konanie začaté do 30.09.2012, preto ak súd prvého stupňa vyrubil navrhovateľovi za podané odvolanie súdny poplatok podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov jeho rozhodnutie je vecne správne.

V súvislosti s povinnosťou navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok za dovolanie, odvolací súd dodáva, že dovolacie konanie je samostatným konaním, v ktorom dovolací súd rozhoduje o dovolaní. V danom prípade navrhovateľ podal dovolanie dňa 19.02.2015, v dôsledku čoho dovolacie konanie začalo po 30.09.2012, a preto vznik poplatkovej povinnosti navrhovateľa ako dovolateľa je potrebné posúdiť i z hľadiska prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 01.10.2012 a to § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch. Súd prvého stupňa preto správne vyrubil navrhovateľovi za podané dovolanie súdny poplatok, aplikujúc tak platnú právnu úpravu účinnú v čase vzniku poplatkovej povinnosti a rovnako tak správne stanovil i výšku súdneho poplatku v sume 40,- eur v súlade s položkou 7a/ Sadzobníka súdnych poplatkov. Keďže navrhovateľ ako dovolateľ v určenej lehote súdny poplatok nezaplatil, súd prvého stupňa správne napadnutým uznesením č. k. 10C/23/2013-132 zo dňa 15. apríla 2015 podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch dovolacie konanie zastavil.

Z uvedených dôvodov odvolací súd obe napadnuté uznesenia súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Pokiaľ ide o odvolanie navrhovateľa proti výzve súdu prvého stupňa č. k. 10C/23/2013-117 zo dňa 12. marca 2015, odvolací súd dodáva, že týmto odvolaním sa v rámci tohto odvolacieho konania nezaoberal, pretože súd prvého stupňa o poplatkovej povinnosti za dovolanie rozhodol výzvou (vzor 4a) a výzva na zaplatenie súdneho poplatku nie je rozhodnutím v zmysle ustanovenia § 201 OSP, ktoré by bolo možné napadnúť odvolaním. K podaniu navrhovateľa označenému ako odvolanie voči výzve/uzneseniu na zaplatenie súdneho poplatku odvolací súd dodáva, že v § 169 ods. 1 OSP je uvedená povinnosť odôvodniť písomné vyhotovenie uznesenia, pričom súd uložil navrhovateľovi povinnosť uhradiť súdny poplatok za dovolanie výzvou v zmysle § 10 ods. 1 Zákona o súdnych poplatkoch, na ktorú nie

je možné aplikovať zákonné ustanovenia, ktoré určujú formu uznesenia. Voči výzve súdu nie je možné podať odvolanie, preto odvolací súd posudzoval toto podanie označené ako „odvolanie“ podľa obsahu a považoval ho za vyjadrenie k poplatkovej povinnosti.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.